

Jensen (Aale): Den Sag, vi her behandler, er jo et sørgeligt Blad i den stolte Andelsbevægelses Historie. Som Landmand og som Andelsmand kunde jeg aldrig være kommet paa den Tanke, at Andelsbevægelsen ikke kunde betale sin Skyld, og endnu mindre, at Andelsbevægelsen eller Dele af Andelsbevægelsen vilde undrage sig en Forpligtelse, som de havde paataget sig. Det er en mørk Plet i den stolte Bevægelses Historie. Der er talt og skrevet saa uhyre meget om denne Sag i den sidste Tid, man kan jo ikke blive ved at sige noget nyt, men det forekommer mig, at der ogsaa er sagt mange, mange Ting, som ikke burde have været sagt. Jeg sad f. Eks. i Gaar og hørte paa Forhandlingerne i det andet høje Ting, og jeg kom da til at tænke tilbage paa den Tid, da jeg gik i Skole. Bl. a. husker jeg, at vi lærte den Sætning, at der „paa Dommens Dag skal gøres Regnskab for hvert utilbørligt Ord, man haver talet“. Jeg sad og tænkte paa, at det er godt, der ikke staar „overflødig Ord“, for saa saa det vistnok ganske forfærdeligt ud for en Del af de Medlemmer, som havde Ordet i Gaar i det høje Folketing. Jeg kom tillige til at tænke paa: naar en hel Del af de Ord, man taler, er meningsløse, vil det saa omtrent ikke sige det samme som, at de er utilbørlige? I saa Fald vil det sikkert blive et temmelig stort Regnskab, som visse Medlemmer af det andet høje Ting vil faa at gøre Rede for, naar Dommens Dag kommer. Der er ogsaa et gammelt Ord, der siger, at „naar Krybben er tom, bides Hestene“. Det Ord kender enhver Landmand. Men vi Landmænd ved ogsaa, at naar Krybben er tom, og Hestene bides, kan det hælde, at en Hest bider sig fast i den Hest, der staar ved Siden af, saaledes at denne ikke kan komme til at bide igen, og saa slaar den let bagud og i Blinde. Det forekommer mig, at det passer nogenlunde i dette Tilfælde. Krybben er tom for Andelsbankens Vedkommende, og saa bides de, som har trukket Læsset; naar der saa er en, der har bidt sig fast i en anden, sparker vedkommende ud i Blinde. Jeg synes, at man i de Forhandlinger, som er ført i det andet høje Ting, og i mange af de Artikler, som er skrevet i Bladene, har et godt Bevis paa, at man sparker ud i Blinde, man sparker ikke dem, man skulde sparke. Man er endogsaa gaaet saa vidt, at man har sparket til den højtærede Erhvervsminister og ikke er fri for at ville give ham Skylden for at have givet Andelsbanken Dødsstødet.

Jeg vil sige til den ærede Ordfører for Partiet Venstre (Maegaard), at hvis der i det andet Ting havde været talt paa samme Maade og omkring i vor Presse skrevet paa lignende Maade, som han talte her i Dag, havde det været værdigt. Jeg synes, at den Maade, denne Sag har været diskuteret paa i Folketinget, og den Maade, hvorpaa der er skrevet om den i vor Presse, er os lidet værdig. Hvis man ønsker, at Andelsbanken skal genrejses, mener jeg, at Sagen paa alle Stadier skulde have været diskuteret paa lignende Maade som her i Dag. Det forekommer mig, at den Diskussion, der er ført, i allerhøjeste Grad har skadet Genrejsningstanken. Jeg sad i Gaar og hørte paa, at man sagde, at Bankens Rekonstruktion i Januar skulde have været Dødsstødet, det, som havde bidraget til, at Banken ikke kunde fortsætte. Det forstaar jeg ikke, for det vilde være omtrent det samme som at sige, at man ved at give en sulten Mand en Del Næring vilde foraarsage hans hurtige Død. At Banken ikke fik Næring nok, er en Sag for sig — det ved vi nu bagefter —, men at denne Rekonstruktion skulde have bidraget til, at Banken hurtigere kom til at lukke, forstaar jeg ikke. Jeg synes, at man i Stedet for at kritisere det, som den højtærede Minister har foretaget sig, skulde være gaaet i samme Spor som den ærede Ordfører for Partiet Venstre, der endogsaa i ganske uforbeholdne Ord takkede den højtærede Minister for alt, hvad han har foretaget sig i saa Henseende. (*Maegaard: Ikke alt!*). Ja, ja, jeg synes ikke, der var nogen særlig Kritik i det ærede Medlems Udtalelser, tværtimod, paa adskillige og meget vigtige Punkter sagde den ærede Ordfører Ministeren sin uforbeholdne Tak, og det synes jeg er rigtigt. Det er lidet værdigt for os Landmænd, at vi gennem vor Organisation har skabt os en Gæld, som vi ikke vil betale. Det er lidet værdigt for den danske Andelsbevægelse og specielt for vort Mejeribrug, at vi end ikke generer os for at ville have Sparerne til at betale vor Gæld, og maaske endogsaa de ganske smaa Sparere. Det kan man kun kvie sig ved at være med til, selv mod sin Villie. Men det forekommer mig, at det er endnu mindre værdigt, naar man vil skyde Skylden for Sammenbrudet over paa andre. Det skulde man ikke gøre. Jeg forstaar ikke, hvorfor man gør det. Bilder man sig ind, at det maaske kan faa nogen partipolitisk Betydning, tror jeg, at man fra de Sider, hvor man skyder med det skarpe Skyts, skyder over Maalet. Ministeren, som har